

KARTA KURSU

Nazwa	Psychologia kliniczna i społeczna
Nazwa w j. ang.	Clinical and Social Psychology

Kod		Punktacja ECTS*	5

Koordynator	Prof. UP. dr hab. Iwona Czaja-Chudyba	Zespół dydaktyczny Prof. UP. dr hab. Iwona Czaja-Chudyba

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie słuchaczy z podstawową wiedzą z zakresu zaburzeń rozwoju i funkcjonowania człowieka oraz przygotowanie ich do wykorzystania tej wiedzy w edukacji. Uwrażliwienie ich na złożoność uwarunkowań zaburzeń, wytworzenie umiejętności dostrzegania pierwszych objawów tych zaburzeń oraz przygotowanie do postępowania profilaktycznego, diagnostycznego i terapeutycznego we współpracy ze specjalistami. Wytworzenie u nich refleksji nad własnym funkcjonowaniem i przygotowanie do samodzielnego, krytycznego kształcenia się w zakresie problemów psychologii klinicznej i społecznej.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01- zna wybrane koncepcje człowieka: stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej W02- student ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym W03- student ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych, struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach	K_W02 K_W05 K_W07

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01- wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną w celu analizowania i interpretowania sytuacji edukacyjnych i wychowawczych. U02- posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkiego zachowania. U03- prezentuje własne pomysły i interpretacje w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych oraz poglądów różnych autorów	K_U01 K_U02 K_U06

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01- odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych K02 - ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych i wyzwań zawodowych K03- jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych i diagnostycznych	K_K03 K_K05 K_K06

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A	x	K		L		S		P		E
Liczba godzin	10	10										
20												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, konwersatorium, praca w podgrupach i przedstawianie wniosków na forum grupy (w ramach ćwiczeń).

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X					
W02									X				
W03								X	X				
U01							X						
U02							X						
U03							X						
K01								X					
K02								X				X	
K03									X				

Kryteria oceny	Przedmiot kończy się egzaminem, którego podstawą jest test, zaliczenie ćwiczeń odbędzie się na podstawie merytorycznego udziału w zajęciach (w oparciu o znajomość lektur) oraz zaliczenie testu końcowego.

Uwagi	Studia niestacjonarne pierwszego stopnia

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Norma a patologia, koncepcje zdrowia psychicznego, model patogenezy i salutogenezy
2. Koncepcje genezy oraz terapii zaburzeń rozwoju i funkcjonowania człowieka wg różnych orientacji teoretycznych w psychologii
3. Klasyfikacje zaburzeń psychicznych (DSM, ICD), kategorie zaburzeń rozwoju i funkcjonowania człowieka wg ICD-10, prawdopodobieństwo trwania lub przemijania zaburzeń
4. Wybrane zaburzenia rozwoju i zachowania rozpoczynające się w dzieciństwie (niepełnosprawność umysłowa, spektrum autyzmu, dysleksja, ADHD, zaburzenia emocjonalne, zaburzenia motoryczne, zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne, moczenie mimowolne)
5. Przemoc w rodzinie i poza rodziną
6. Główne perspektywy teoretyczne psychologii społecznej. Rozwój psychologii społecznej. Opis mechanizmów zachowań społecznych w dorobku polskich uczonych. Elementy badań prowadzonych w psychologii społecznej. Problemy etyczne w psychologii społecznej
7. Ja w świecie społecznym - 2 godz.
8. Teoria równowagi poznawczej F. Heidera. Teoria dysonansu L. Festingera .
9. Teorie atrybucji. Błędy procesu atrybucji.
10. Mechanizmy spostrzegania społecznego. Istota i rodzaje interakcji.
11. Grupy i procesy grupowe.
12. Wpływ społeczny. Konformizm i nonkonformizm. Wpływ autorytetu. Władza, zwierzchnictwo i konflikt. Rola sytuacji społeczno-politycznych w zachowaniach i reakcjach jednostek.
13. Postawy i zmiany postaw. Perswazja i propaganda. Manipulacja, makiawelizm i ingracja. Podstawowe techniki i sposoby obrony.
14. Zachowania prospołeczne. Teorie wyjaśniające pomaganie.
15. Stereotypy społeczne. Uprzedzenia. Problemy dyskryminacji
16. Psychologia zła. Stantfordski eksperyment więzienny.

Wykaz literatury podstawowej

- Seligman M. E. P., Walker, E. F. i Rosenthan D. L., *Psychopatologia, PTP*, Zysk i –ska, Warszawa 2003.
- Aronson, E., Wilson, T.D. i Akert, R.M. (1997). *Psychologia społeczna. Serce i umysł*. Poznań: Wyd. Zysk i Ska.
- Sęk H. Psychologia kliniczna, Tom 1 (rozdz. 3,4,5), PWN, Warszawa 2005

Wykaz literatury uzupełniającej

- Carson R.C, Butcher J.N., Mineka S. Psychologia zaburzeń. Tom 1. GWP, Gdańsk 2006
- Namysłowska I. Psychiatria dzieci i młodzieży (rozdz. 9,10,11,12,16,27). PZWL, Warszawa 2004
- Aronson, E. (1995). *Człowiek, istota społeczna*. Warszawa: PWN.
- Sęk H. Psychologia kliniczna, PWN, Warszawa 2005

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	12

Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	18
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	30
	Przygotowanie do egzaminu	35
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5